

ECHO'S

(Echoes)

Toneelspel in twee bedrijven

door

GARY BOHLKE

vertaald

door

Yolanda Plaatzer

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **ECHO'S – ECHOES** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **GARY BOHLKE** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2003 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **6** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN:

JANET HANDLEMAN - een vrouw, midden dertig

DON HANDLEMAN - haar man, begin veertig

DOUG HANDLEMAN - zijn broer, eind dertig

ESTHER HANDLEMAN - hun moeder, midden zestig

LLOYD HANDLEMAN - hun vader, midden zestig

MARIA SOLLER - huishoudelijke hulp, begin twintig

Decor:

Het geheel speelt zich af in het huis van Janet en Don, welke staat in een kleine boerengemeenschap in het westen van Amerika. Het speelt zich af in deze tijd.

Rechts op het toneel is de woonkamer, links de keuken. Voor op het toneel, uiterst links is de ingang van het huis, zo, dat de mensen die aankomen en weggaan gezien kunnen worden. Linksachter in de keuken is een halletje, die leidt naar de badkamer en slaapkamers. De keuken is tamelijk klein, de belangrijkste apparaten, inclusief de gootsteen staan tegen de achterwand, de voorkant naar het publiek gericht. Voor de apparatuur staat een kookeiland en hiervoor staat een kleine ovale eettafel. Er staan enkele stoelen om heen. Een kleine portable radio staat op het kookeiland. Vuile vaat staat in de gootsteen. De woonkamer is spaarzaam gemeubileerd, met de noodzakelijkste dingen, bank, één of twee stoelen. Tegen de muur staat een tafel bezaaid met boeken, kranten, tijdschriften. Rechts is een open haard met daarnaast aanmaakhout, opgestapelde houtblokken en papieren. Ook staat er rechts een nogal duur uitzijnde stereoinstallatie met twee speakers. In het gehele huis is te zien dat er geleefd wordt.

Inhoud:

Don en Janet Handleman zijn getrouwd. Ze wonen in een vallei, in een kleine boerengemeenschap. Don is geen gemakkelijk mens, bekrompen van geest en heeft een hekel aan immigranten. Hij vindt dan ook dat hij het recht heeft om Maria, hun huishoudelijke hulp, die uit Nicaragua komt, te mishandelen en sexueel te misbruiken. Dan komt Doug, zijn drie jaar jongere broer, op een dag langs. Doug, een beroemd schrijver, die in New York woont is het tegenovergestelde van Don. Wanneer Doug aan Don vertelt dat hij een homo is en zijn vriend aan aids lijdt, reageert Don zoals te verwachten is. Het familie-etentje die avond, waarbij ook hun ouders aanwezig zijn, had een gezellig samenzijn moeten worden. Maar het wordt een

catastrofe. Uiteindelijk worden alle kaarten bloot gelegd. En blijkt waarom Don zo geworden is, als hij is. Dat hij vol schuldgevoel zit. Maar ook dat dit schuldgevoel geheel onterecht blijkt te zijn.

EERSTE BEDRIJF

SCENE 1

Een doordeweekse dag, 's morgens vroeg. Wanneer de lichten aangaan, klinkt er muziek uit de portable radio. De muziek stopt, waarna een stem te horen is met op de achtergrond, zachte orgelmuziek.

RADIO: Nogmaals, goede morgen, mijn vrienden. We willen graag van deze laatste gelegenheid gebruik maken om onze luisteraars te herinneren aan onze zeer speciale uitverkoop. Ja, aan ieder van jullie doen we dit aanbod, dat je maar eens in je leven krijgt. Als je nu belt, ontvang je onze 25% vroege vogel aanbieding. 25% op al onze prachtige kisten voor de laatste rustplaats, inclusief onze geïmporteerde, met de hand geschuurde teakhouten, modellen. Ze zijn bekleed met rode zijde, waar je voor eeuwig in kan rusten. En de bekleding is speciaal voor ons gemaakt door de zijdewevers van Perzië.

JANET *(komt op uit de hal, blijft even starend en luisterend stilstaan):* Net wat ik nodig heb om als eerste 's morgens te horen. *(Janet is een tamelijk aantrekkelijke vrouw, maar wel één die wat van het leven gezien heeft. Ze heeft een lichte kater. Ze draagt makkelijke kleding, rok, bloes. Ze is bezig zich gereed te maken om naar haar werk te gaan. Ze heeft één schoen aan en kijkt rond voor de ander. Ze probeert gelijktijdig de woonkamer op te ruimen welke nogal rommelig is)*

RADIO: Dus, bel nu en kies uit de ruimste keuze van de lage vallei. Onthoud onze slogan....."Voor je gaat, zorg dat je geweest bent!" Bij ons, Jefferson Street Rouwkamers, gevestigd op Broadhurst Avenue, precies tegenover de First Methodist Kerk, en één straat van de West Side begraafplaats vandaan.

JANET: Zegen ze, stop ze in een kist en begraaf ze. Gaat in één adem door.

RADIO *(wanneer de stem van de discjockey te horen is, gaat Janet af en komt terug met de ochtendkrant, welke ze op de keukentafel gooit. Ze heeft het duidelijk koud):* Het is bijna acht uur en tijd om een nieuwe dag tegemoet te zien. Als je te ziek bent om dat te doen, raad ik je aan om tenminste de Jefferson Brother's voor negen uur te bellen om hun aanbieding te horen. Zoals ze zeggen, wees voorbereid. Voor we verder gaan, de laatste weerberichten laten zien dat het vandaag weer een koude dag wordt. Ten hoogste 8° C. Het ziet er naar uit, dat het

een vroege winter wordt. Vanavond zal het hooguit 5° C worden. Zelfde voor morgen. Zorg dat het vuur in de kachel blijft branden, mensen. Hoe dan ook, we dachten dat onze luisteraars, ter afwisseling, in onze ochtendshow, wel een stukje klassieke muziek zouden willen horen. Iets van dat opgetrokken wenkbrauwen spul. Dus geniet. *(wachtkamer muziek is te horen. Orkestmuziek of iets dergelijks. Janet loopt naar de koelkast en onderweg reageert ze op de muziek door deze zachter te zetten, zodat het niet meer te horen is)*

JANET: Fout, Batman. Het is hier geen tandartspraktijk. *(ze pakt uit de koelkast jus d'orange, schenkt deze in een glas en neemt twee aspirines)* Ma zei altijd dat een kater bedoeld was om te zorgen dat je nooit met drinken zou moeten stoppen. *(ze vult het glas weer met jus d'orange en zet het op het aanrecht. Luid, richting hal)* Don, je sap staat klaar. *(loopt naar het koffiezetapparaat, kijkt ernaar)* Oh nee, niet weer. *(weer richting hal)* Hé, jij technisch genie, jouw eigenhandig gemaakt apparaatje heeft weer niet gewerkt. Er is geen koffie. *(aarzelt, luistert, stilte)* Ik zei dat de koffie.....

DON *(vanuit de badkamer, gedempt geluid)*: Ik heb het gehoord. Controleer de stekker. *(hun volgende dialoog is vriendelijk, plagerig, maar er is duidelijk aan de oppervlakte een scherpte, een vijandigheid, die zo nu en dan naar boven komt)*

JANET *(ze gaat naar het koffiezetapparaat en doet de stekker er in, haalt haar schouders op en zegt tegen zichzelf)*: Kun je indenken, hoe het zou zijn wanneer jij geen genie was? *(luid, richting badkamer)* Trek eens een keertje door, zodat ik weet dat je oké bent. En vergeet niet de bril omhoog te doen. Het water is koud om deze tijd van het jaar. *(meer tegen zichzelf)* Het is zo oneerlijk. Enige wat hun hoeven te doen is daar te staan.

DON *(vanuit de badkamer)*: Het is het enige voordeel wat we hebben.

JANET *(richting hal)*: Het is verbazingwekkend, wat jij kan horen wanneer je het wilt. Schiet op. Het is tijd de wereld onder ogen te zien. *(ondertussen gaat ze door met de woonkamer en keuken op te ruimen)*

DON *(het doortrekken van een toilet is te horen)*: Ben er met een minuutje.

JANET: Ah, waar doorgetrokken wordt, daar is leven. *(Ze loopt naar de radio en zet het volume hoger. Een droevig liefdesliedje is te horen en Janet zingt mee. Ze pakt een stuk rosbief uit de vriezer en legt het in de koelkast. Ze controleert in de kast de kruidenierswaren. De telefoon rinkelt en ze neemt hem op. Luid, boven de radio uit.)* Hallo. Oh, hallo, moeder. *(pauze)* Nee, hij is op. Maar hij is in de badkamer. *(pauze)* Ik

zal even vragen. *(luid, richting hal)* Don, het is je moeder. *(pauze)* Don!
DON *(vanuit de badkamer)*: Zeg haar, dat ik terug zal bellen.

JANET: Moeder? Blijf hangen, hij komt er zo aan. *(bedekt het mondstuk, richting hal)* Ze wacht. *(ze houdt de telefoon vast)*

RADIO *(de muziek stopt)*: Het is bijna één minuut voor acht, dames en heren. Ik weet zeker dat jullie helemaal klaar zijn om een nieuwe koude heldere dag in de lage vallei tegemoet te zien, een prachtige zonnige dag.

JANET *(tegen de radio)*: Behalve dat het buiten zo bewolkt is als de hel. *(richting hal, wat scherper)* Don, je moeder.

DON *(van achter)*: Een seconde.

RADIO: Ja, mensen, dit is K.R.A.P., het geluid van de lage vallei, die jullie de vroege morgen landbouwberichten brengt, rechtstreeks vanuit Chicago. Deze morgen zijn ze gesponsord door Mattie's Supermarkt, de supermarkt met het motto: Dat je stier het niet kan doen, betekent niet dat hij niet goed moet eten. *(Don komt op dat moment op vanuit de hal. Hij is begin veertig, verfromfaaid door het slapen, hij draagt een short en een t-shirt. Hij heeft een gemiddelde bouw en lengte en een beginnend buikje)*

JANET: Klinkt als jouw motto. Morgen, schat. *(overhandigt hem de telefoon)* Ze wacht nog steeds. *(Ze kust hem op de wang. Hij maakt een kussend geluid. Zij gaat aan de keukentafel zitten om haar make-up af te maken)*

DON *(de hoorn aanpakkend)*: Zet dat verdomde ding uit. *(wijst naar de radio, zij zet deze uit)* Hallo. Nee, niet jij, moeder.

Ik had het over de radio. *(pauze)* Ja, moeder. Ik heb het je gisteravond verteld. Hij zou hier in de loop van de middag zijn. *(pauze)* Nee, ik niet. Hij stond erop een auto te huren en door de bergen te rijden. *(bedekt het mondstuk, tegen Janet)* Ze is ongerust hoe Doug hier komt. *(door de telefoon)* Ik heb het aangeboden. Dat is alles wat ik kon doen. *(pauze en dan tegen Janet)* Hoe laat vanavond?

JANET: Half acht, acht uur.

DON *(door de telefoon)*: Rond half acht. *(pauze)* Ja. Dag moeder. *(hij legt de hoorn op de haak)* Dat ouwe mens wordt op een dag nog eens m'n dood.

JANET: Ja. Daarom dring ik er steeds op aan, dat je je testament schrijft.

DON *(gaat aan tafel zitten, kijkt de krant in)* Dan zou ik jullie beiden achter m'n kont hebben aanzitten.

JANET: En misschien zouden we hem wel grijpen. Dat is waar ook, wat is er gisteravond gebeurd?

DON: Een klein meisje was vermoord.

JANET: Wat?!

DON (*wijst naar de krant*): Haar lichaam is gevonden op de vuilstortplaats. Vreselijk verbrand. Onherkenbaar. We zullen meer weten, als we het rapport van de patholoog hebben. Ze heeft het voor morgen beloofd.

JANET: Wie was het meisje?

DON: Weet ik niet. De FBI probeert haar na te trekken. En wacht maar, tot ik die klootzak die het gedaan heeft, in mijn handen krijg.

JANET: Ho. Ik weet dat het vreselijk is, maar.....

DON (*onderbreekt*): Een klein meisje verbranden! Iemand die zoiets doet.....het is het beste argument voor de doodstraf.

JANET (*lange pauze*): Hé, alles oké?

DON: Zeker. Hoe dan ook, ik ben bij de oude dame langsgegaan, om het haar en pa te vertellen.

JANET: Waarom?

DON: De schok. Gezien wat gebeurde met.....(*hij stopt*)

JANET: Gezien wat?

DON: Niets. Ik.....toen ben ik weggegaan voor een borrel om bij te komen.

JANET: Maar je had moeten bellen. Ik zou naar je toe gekomen zijn. In plaats daarvan, ben ik opgebleven en heb in m'n eentje teveel gedronken.

DON: Je zegt altijd dat je je schoonheidsslaapje nodig hebt. Het is niet aan mij om.....

JANET: Luister Robocop, je kunt je beter gaan aankleden. Maria kan hier ieder moment zijn.

DON: Zo? (*loopt naar het koffiezetapparaat*)

JANET: Zo, dacht ik dat je misschien iets meer gekleed zou willen zijn.

DON: Waarom? (*krabt zijn kruis*) Ze heeft het eerder gezien. Heeft twee kinderen, toch?

JANET (*wijzend naar zijn kruis*): Voorzichtig. Je zal het lekker beginnen te vinden.

DON: Voelt goed. (*wijst naar het koffiezetapparaat*) Wanneer wordt die koffie verondersteld klaar te zijn?

JANET: Wanneer het stopt met doorlopen. Vergeet niet een alcoholisch loopje te maken vandaag. Je broer drinkt wodka.

DON: Weet ik. En jij dus ook. (*pakt een kopje*) Barst maar. Ik kan niet langer wachten. (*schenkt zichzelf koffie in, neemt een slokje*) Dit smaakt nergens naar.

JANET: Ik heb je gezegd te wachten. Onthou dat je de volgende keer de stekker er indoeft.

DON: Weet je, ik zou kunnen zweren dat ik gisteravond de stekker erin

heb gedaan. Weet je zeker dat je niet.....

JANET: Ja, dat weet ik zeker. Misschien ben je als Dr. Jeckle en Mr. Hyde. De één weet niet wat de ander doet. Trouwens, hoe laat verwacht je hem? *(ze pakt haar tasje)*

DON: Wie? Dr. Jeckle?

JANET: Je broer.

DON: 'k Weet niet. Ik denk vanmiddag. Vraag me af waarom hij komt. Enig idee?

JANET: Nee. In zijn brief stond alleen, dat wij hem konden verwachten.

DON: Hem kennende, moet er een reden zijn. Hij komt niet helemaal hier naar toe, zonder dat hij, of ons probeert te imponeren, of ons te vernederen.

JANET: We zullen het zien. En geen geruzie dit keer, hè?

DON: Ik denk dat dat een onmogelijk verzoek is. Dat is de natuur van onze relatie, ruzie maken.

JANET: Ik moet het aanhoren, weet je nog? Dit hier is geen herenhuis, waar ik me kan verschuilen in de oostelijke vleugel. Hier is de oostelijke vleugel, de wc.

DON: Hé, wees dankbaar dat we er één hebben.

JANET: Dus ben ik dankbaar. Wat meer kan een vrouw in het leven wensen, behalve een wc? Die doortrekt.

DON: Wat me doet denken.....

JANET: Ik denk niet dat ik wil weten, waar wc's jou aan doen denken.

DON: Nee, luister. De nieuwe "Politie Gazette" kwam gisteren en ze hadden een artikel over dwaze patenten die de regering vroeger uitgaven. Eén was voor een wc. Het had in het midden een opgestoken arm. *(hij demonstreert het door zijn elleboog op de tafel te zetten en arm recht omhoog)* Je bevestigde het papier bovenaan en wanneer je doortrok, zwaaide de arm naar achter en voren. *(hij demonstreert het met zijn arm en lacht)* Automatische reiniging.

JANET *(lacht ook)*: Automatisch pijn als je niet precies goed zit.

DON: Daarom was het ook geen groot succes. *(het lachen stopt)*

JANET *(zet haar tas neer, loopt richting Don)* Don, je weet.....Het is hem niet verteld over.....*(ze aarzelt)*

DON: Over wat?

JANET: Over wat gebeurd is. Met jou en.....Oh, het geeft niet.

DON: Nee, wat probeerde je te zeggen?

JANET: Dat weet je verdomd goed.

DON: Waar ben je bang voor?

JANET *(pauze, staart Don aan)*: De vernedering.

DON: Is dat alles?

JANET: Ik denk dat dat meer dan genoeg is. Nou ja, het wordt tijd dat ik

ga. Anders kom ik te laat op mijn werk.

DON: Janet. Wacht. Over wat je zei, ik.....(*zijn stem sterft weg*)

JANET: Ja?

DON (*hij aarzelt*): Vergeet het.

JANET: Ik heb het geprobeerd.

DON: Dat is niet wat ik bedoel.

JANET: Ik weet wat je bedoelt.

DON: Je hebt gelijk. Het is tijd.

JANET: Doe tenminste je broek aan.

DON: Ja, ja. (*hij loopt naar de slaapkamer*)

JANET: Iets zegt me dat het één van die dagen gaat worden. (*Pakt haar tas op. Luid, richting hal*) En doe je gulp dicht.
(*Men ziet Maria Soleer het huis naderen. Janet draait richting deur wanneer Maria aanklopt*) Maria?

MARIA (*van buiten*): Si, senora.

JANET: Kom binnen. (*Maria komt binnen*) Het is helemaal van jou.
(*Janet kijkt rond*) Doe extra goed je best vandaag,
Maria. Mijn zwager komt op visite.

MARIA (*Maria is in de twintig, zeer aantrekkelijk, lang zwart haar, lichte huid. Haar kleding is alledaags, geen uniform, Ze zijn oud, zelfs versted, maar schoon en onderhouden*): Si, senora.
(*Ze loopt naar de keukentafel, waar ze haar tas, die ze bij zich heeft, op zet*)

DON (*hij komt op en blijft in de keuken*): Morgen, Maria. (*hij heeft zijn broek aan, dichtgeknoopt, maar de rits is open*)

MARIA (*ze aarzelt, kijkt naar Janet, dan weer naar Don*): Buenos dias, senor.

DON: Engels, Maria. Dit is Amerika.

MARIA: Het spijt me. Ik vergeet soms.

DON: Dat dit Amerika is?

MARIA (*verward*): No., senor. Ik bedoel.....ik.

JANET: Maak je niet druk om hem, Maria. (*bij de deur, tegen Don*) En vergeet niet dat het vandaag Maria's betaaldag is.

DON: Ja, oké.

JANET (*tegen Maria*): Oh, Maria, er ligt rosbief in de koelkast. Als je het om ongeveer vijf uur op wilt zetten, op 175°. We eten om ongeveer half acht. We zullen met z'n vijven zijn.

MARIA: Si, senora.

JANET: Dan ben ik weg. Zie je vanavond. Mocht je broer eerder komen en je hebt iets nodig, weet je waar je me kunt bereiken.

DON (*blijft in de keuken*): Ja, dank je. Een fijne dag. (*Janet loopt door*)

de deur, aarzelt, gaat dan weg. Maria gaat naar de keuken, moet om Don heen lopen): Ik sta toch niet in de weg?

MARIA: No., senior. Meneer. *(ze begint de keuken schoon te maken)*

DON: Als ik dat doe, hoef je het alleen maar te zeggen. Altijd bereidwillig om een mooie dame een genoegen te doen.

JANET *(Janet komt weer terug, gaat het huis binnen)*: Don?

DON *(verbaasd haar te zien)*: Wat is er? Dacht dat je weg was.

JANET: Ik wilde alleen weten, of je vandaag naar je werk gaat?

DON: Nee. Ik heb sheriff Kimbell verteld, dat ik vandaag vrij neem. Om bij mijn kleine broertje te zijn. Hij keurde het gisteren goed.

JANET: Voor of na dat dat meisje gevonden was?

DON: Na. Hij behandelt die zaak zelf.

JANET: Dat is ongewoon. Nou ja, zie je vanavond. *(ze gaat af)*

DON *(pauze, kijkt rond, pakt zijn koffie en gaat aan de keukentafel zitten)*: Maria!

MARIA: Si, senior.

DON *(meer vriendelijk, dan dreigend)*: Hou op met Spaans. Engels. Dat is wat je moet leren. Dit is niet één van die meertalige huizen. We spreken goed oud Amerikaans Engels hier.

MARIA: Ja, meneer.

DON: Drink je, Maria? *(zittend aan de tafel)*

MARIA: Senior?

DON: Sterke drank? Alcohol? Whisky?

MARIA: Oh, no, senior. Ik niet van whisky houden.

DON: Dat is goed, Maria. Neem mijn advies en begin nooit. Vooral geen wodka.

MARIA: Si, senior.

DON: Is mijn uniform nog bij de stomerij?

MARIA: Si. Ik vanmiddag ophalen.

DON: Geen zorgen. Ik heb het vandaag niet nodig.

MARIA: Senior, neem mij niet kwalijk, maar u heeft gepraat met Senior Williams over parttime werk voor hem?

DON: Ja, heb ik gedaan. Zijn vrouw wil je zien. Denk niet dat er problemen zullen zijn.

MARIA *is naar de keukentafel gelopen, bekijkt de krant*): Dank u, meneer.

DON: Altijd bereid je een dienst te bewijzen, zodat je me er dan één verschuldigd bent.

MARIA *(wijzend op de krant)*: Wie is kleine meisje?

DON: Welk meisje?

MARIA: Die gevonden is. Op vuilstortplaats.

DON: Vergeet het, Maria. Het gaat je verdomme niets aan.

MARIA: Ik wilde niet.....Ik alleen.....

DON: Ik zei, hou ermee op.

MARIA: Het spijt me, senior.

DON: Ik had er trouwens niets mee te maken. *(pauze)* Waarom schenk je me niet een kop koffie in? *(Ze schenkt koffie in een schone beker, die ze uit de kast pakt. Geeft deze, pakt oude beker op)* Vertel me, hoe voelt het om een bonenvreter in Amerika te zijn? *(ze lacht een beetje, knikt)* Fijn, hè? *(met een slecht nagemaakt Spaans accent)* Amerika is heel, heel, goed voor me geweest. Ik hou van Amerika. *(hij lacht om zijn eigen soort humor)* Hou je van Amerika, Maria?

MARIA *(kalm)*: Ja, meneer.

DON: Denk je dat je blijft?

MARIA: Ik hoop, meneer.

DON: Twee snotapen, heb ik gehoord.

MARIA: "Snotapen", senior?

DON: Koters. Kinderen.

MARIA: Ja, meneer. Twee. Juan en Catherina. Juan is elf en Catherina is.....

DON *(onderbreekt)*: Godsamme. Ik hoef hun levensverhaal niet. *(hij pauzeert)* Je kunt beter aan het werk gaan. *(ze verroert zich niet)* Werk! Werk! *(wijst naar de gootsteen)*

MARIA: Si, senior. *(ze loopt naar de gootsteen)*

DON: Dat is ongeveer het enige Engelse woord wat een bonenvreter nooit leert. Werk. *(Maria draait zich om en werpt een snelle blik, gaat dan verder met haar werk)* Vertel me nog eens hoe fijn je Amerika vindt.

MARIA *(aarzeling, gaat door met werken)*: Heel fijn, senior.

DON: Hoe fijn?

MARIA: Dat ik wil blijven.

DON: Straten geplaveid met goud, hè?

MARIA: No, senior. Maar er is werk.

DON *(tijdens deze dialoog, pakt hij een jagersmes van de muur, pakt een steen en olie, loopt naar de voordeur, doet deze op slot, gaat aan de keukentafel zitten en begint zijn mes te schrapen)*: Vertel me over Mexico. Waar woonde je daar?

MARIA: Oh, no, senior. Ik niet uit Mexico komen. Nicaragua. Mijn familie woont in Nicaragua. Dicht bij Managua.

DON: Ik ben ook zo stom als het achtereind van een varken. Ik maar denken dat alle bonenvreters uit Mexico komen.

MARIA: No, senior.

DON: Dus jij woonde bij de communisten?

MARIA (*ze blijft met de rug naar hem toe bij de gootsteen staan*): Si, senior. Daarom wij weggegaan.

DON: Verdomd gelijk. Maar je echtgenoot is daar nog?

MARIA: Si, maar ik spaar mijn geld om hem te.....

DON: Ik praat tegen je. Het is niet beleefd om met je rug naar me te staan. (*ze draait zich om en loopt iets naar hem toe*) Dat is beter. Ik meen me te herinneren dat hij hier eens was, ja toch?

MARIA: Si.

DON: Engels, verdomme.

MARIA: Ja, hij was hier.

DON: Maar hij werd teruggestuurd als ik het me goed herinner. Illegaal. (*ze knikt*) Hoe hebben ze jou over het hoofd gezien? Wedden dat die goeie ouwe immigratiedienst graag iets over jou zou willen weten, zou het niet?

MARIA: Oh, no, senior. Alstublieft.

DON: Geen zorgen, Maria. Niemand zal ze bellen. Niet zo lang we allemaal één gelukkige familie zijn. Over bellen gesproken, de sheriff komt me verdomme halen als ik niet.....

(*hij loopt naar de telefoon, draait, wacht*) Hallo, Vic? (*pauze*) Ja, ik ben het. Hé, als het goed is, dacht ik vandaag misschien vrij te kunnen nemen. Mijn kleine broertje komt op bezoek en ik moet over de bergen om hem op te pikken. (*pauze*) Wat? (*pauze*) Nee, sorry, maar bij belde pas gisteravond. (*pauze*) Weet niet. Ik zal in de loop van de avond terug zijn. Dus, als er iets gebeurt, bel me vanavond. (*pauze*) Ik verwacht voor morgen niets van de FBI. Bedankt Vic. Doe ik. Zie je dan. (*hangt de hoorn op de haak. Terwijl hij praat loopt Maria naar de woonkamer, uit zijn zicht, ruimt wat dingen op, loopt naar de open haard en begint er papier, aanmaakhout en houtblokken in te leggen. Don richting woonkamer, terwijl hij zijn mes oppakt*) Iemand je ooit vertelt dat je mooi bent? (*stilte*) Maria, ik praat tegen je.

MARIA (*staat op en loopt in zijn richting*): Senior?

DON: Misschien hebben sommige mensen zelfs gezegd dat je echt verdomd mooi bent.

MARIA: Mijn werk, senior.....

DON: Hoe lang is het geleden?

MARIA: Senior?

DON: Dat je hem gezien hebt?

MARIA: Wie?

DON: Je echtgenoot. Wie anders?

MARIA: Meer dan zes maanden nu.

DON: Zes maanden. Een vriendje hier?

MARIA: Vriendje, senior?

DON: Je weet verdomd goed wat ik bedoel. Een of andere kerel waar je mee stoeit.

MARIA: Oh, no, senior.

DON (*stopt met zijn mes scherpen, pakt een lap, veegt de olie ermee af, voelt hoe scherp het is*): Je moet inmiddels knap geil geworden zijn.

MARIA: Sorry, senior?

DON: Je weet wat geil betekent?

MARIA: No, senior.

DON: Enig idee?

MARIA: Nee, meneer.

DON: Wil je dat ik het je vertel?

MARIA: No, senior.

DON: Betekent dat je geneukt wil worden. (*pauze*) Dus Maria, jij geil.

MARIA (*nadrukkelijk*): No, senior. (*ze draait zich om*)

DON: Maria! (*ze blijft staan, hij houdt het mes omhoog*) Ik heb niet gezegd dat je kon gaan. (*pauze*) Ja, knap geil. Ik heb altijd gehoord hoe warmbloedig jullie Latijnen verondersteld worden te zijn. (*Maria loopt terug naar de woonkamer en gaat door met de open haard. Luid*) Trouwens, mijn vrouw zei dat het vandaag betaaldag was. Ja toch? Hoe zou je een extraatje van 10 dollar deze week vinden? (*geen antwoord*) Geen antwoord? Een bonenvreter die geen extraatje wil? (*hij staat op en loopt naar de woonkamer, hij ziet haar bezig met de open haard*) Wat doe je?

MARIA: De open haard klaar maken. Voor vanavond. Het is kil en ik dacht.....

DON (*langzaam en bedaard*): Ga daar vandaan.

MARIA: Maar senior. Ik.....

DON: Nu. Blijf er vanaf.

MARIA: Ik wilde niet.....

DON: Kom hier, Maria. Kom bij me.

MARIA (*ze doet een paar stappen in zijn richting*): Senior?

DON: Helemaal. Weg van de open haard.

MARIA (*kijkt achterom naar de open haard*): Er is geen vuur. Ik heb geen.....

DON: Ik weet zeker dat je dat niet deed. Nu, kom hier. Bij mij.

MARIA: Ik begrijp niet, senior.

DON: Dat komt wel. Waarom doe je niet wat van die kleren uit, zodat ik kan zien hoe je eruit ziet?

MARIA: No, senior.

DON: Uit, zei ik.

MARIA: Alstublieft.

DON (*hij loopt snel naar haar toe en zet de punt van het mes onder haar kin*): Hoe vaak moet ik het vragen? Ik bedoel, ik probeer beleefd te blijven, maar je maakt dit ontzettend moeilijk.

MARIA (*begint in te storten*): Heilige maagd, Heilige Jezus. Help me.....

DON: Maagden zijn vandaag de dag moeilijk te vinden, Maria. Denk niet dat er vanuit die hoek hulp komt. Nu, trek ze uit, langzaam. Stuk voor stuk.

MARIA (*Ze wacht, hij dreigt en zij doet haar schort af en laat deze op de grond vallen. Ze doet enkele andere kledingstukken uit, één voor één, inclusief haar schoenen. Terwijl ze dit doet, bidt ze in het Spaans*): Jezus, Maria, Jozef.

DON (*hij gaat zitten, laat zijn mes zakken en geniet van haar handelingen. Hij luistert een paar tellen naar haar*): Oké, Maria. Dat is genoeg van die Spaanse troep. (*ze stopt niet*) Hou op, teef. (*Hij houdt zijn mes dreigend omhoog en ze stopt. Onmiddellijk stormt ze naar de keuken, naar de telefoon op het kookeiland, waarvan de stekker in de muur zit, laag bij de vloer en pakt snel de hoorn en draait een 0. Don volgt haar naar de keuken*)

MARIA: Help me, alstublieft. Geef me de sheriff. (*pauze*) De sheriff. Alstublieft, de sheriff.

DON (*bukt zich en trekt de stekker eruit*): Wie bel je, kleine dame?

MARIA: Hallo! Hallo! (*ze ziet Don met het snoer bungelen, geeft een gil en laat de hoorn vallen*)

DON: Zou het de sheriff kunnen zijn? Weet je niet dat alle klachten door bonenvreters automatisch overgedragen worden aan de hulpsheriff? En dat ben ik. Die ouwe Kimbell wil niet lastig gevallen worden door bonenvreters. Dus heb je een klacht? Hier ben ik. Ik ben één en al oor.

MARIA (*achteruit lopend*): Ik zal het uw vrouw zeggen, senior. Zij zal me beschermen.

DON: Hoe zou je het vinden om uitgezet te worden? Hè? Of misschien alleen je kinderen?

MARIA: Noooooo.....

DON: Een simpel telefoontje naar een paar vrienden van immigratie. (*Wanneer hij richting Maria loopt, loopt zij achteruit.*

Hij zingt met een slecht Spaans accent) I'd like to be in America. Okay by me in America

MARIA (*Ze schreeuwt, probeert het te smoren met haar vuist. Ze vlucht naar de deur. Bereikt deze en worstelt met de knop, tot ze zich realiseert dat op hij slot zit*): Por dios santo. (*Ze morrelt aan het slot wanneer Don haar bereikt. Hij grijpt haar met geweld, draait haar om, zodat ze met haar gezicht naar hem toe staat en geeft haar een harde klap, waardoor ze op de grond valt*)

DON: Ik heb genoeg van je grappen. Nu, trek ze uit. *(ze huilt)* Omhoog. *(hij trekt haar omhoog)* Omhoog, zei ik. Uittkleden, nu. *(ze reageert niet, hij maakt een vuist, klaar om haar te slaan)*

MARIA *(huilend)*: No. No. Sla me niet weer, senior.

DON: Trek het dan uit.

MARIA *(nog steeds huilend)*: Niet.....slaan.....*(ze begint zich uit te kleden)*

DON: Zo is het goed, teef. Laat het allemaal zien. *(ze doet langzaam haar rok uit)* Niet slecht. Ziet er naar uit dat ik een lekker stukje vlees voor mezelf heb uitgekozen. Kom op. Laat de rest zien.

MARIA *(huilend)*: Heilige moeder van God.

DON: Hou op met dat biddende geouwehoer. Ik zei, trek het uit. *(ze doet het uit)* Verdomd eersteklas. *(ze doet haar blouse uit, waarna ze alleen nog haar slip aanheeft)* Op je knieën. *(ze blijft staan, huilend, probeert zich te bedekken met haar armen)* Ben je doof? Ik zei, op je knieën. *(hij grijpt haar schouders en dwingt haar op haar knieën)* Braaf meisje. *(hij gaat voor haar staan)* Nu Maria, maak me gelukkig. Laat me lachen. *(hij grijpt de achterkant van haar hoofd en duwt haar hoofd tot voor zijn kruis, maar zij raakt hem niet aan)* Ja, Maria. Dat is het. *(hij houdt haar hoofd licht vast)* Hou alleen van me, zoals ik altijd al gewild heb, al die jaren. *(hij gaat op zijn knieën zitten, slaat zijn armen om haar heen en begint in te storten)* Dat is alles wat ik altijd wilde. Zoals je vroeger deed. Voordat zij kwam. Voordat zij kwam en alles verwoestte. *(hij wordt emotioneler)* Zij was niet nodig. Ik zou voor je hebben gezorgd. *(hard)* Maar nadat zij kwam wilde je me nooit. Jij.....jij liet me zelfs niet van je houden. *(Hij duwt Maria weg, richting keuken. Hij ziet haar wegkruipen)* Het was een ongeluk. Ik zweer dat het dat was. Nee, mammie, ik heb je nodig. Blijf bij me. Alsjeblieft, mammie. Alsjeblieft. *(hij houdt zichzelf vast, huilend)* Laat me niet alleen. Ik hou van je. Laat.....me.....niet alleen. *(zakt in elkaar op de grond)* Laat me van je houden, mammie. Laat me.....

LICHT UIT

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

info@toneeluitgeverijvink.nl

072 5112407

“Samenspelen” is ons motto